

Վ Ե Ր Զ Ա Բ Ա Ն

Համառօտ է վերջաբանս: Գիտեմ՝ թէ այս հատորիս մէջ քանդեցի աշտարակներ որ կային, եւ շինեցի աշտարակներ որ չկային. եւ թէ երկու պարագայից մէջ եւս պիտի հանդիպիմ պատուական ընթերցողացս ոմանց ընդվզող զգացմանց, որոնք՝ կը խոստովանիմ՝ իմս ալ էին երբեմն, երբ հայ անցեալը կը ճանաչէի դպրոցէն միայն. հոն՝ ուր կ'ուսանինք լոկ մեծն ու գեղեցիկը տեսնել նախնեաց քով: Բայց զիտել պիտի տամ՝ թէ այն ձեռքը, որ Շիրակի մէջ (111) զետեղեց զմայլելին « Անդորրանք Անույ », քսան տարի վերջ Հայաստանին մէջ (514) կը հիւսէր անոր կործանման պարսաւադիր նկարագիրը Զահկեցիէն: Գիտութեան ասպարիզին մէջ համոզումն ի վերջոյ կը զօրանայ ու կը տիրէ զգացման վրայ. հոգեբանական անխուսափելի օրէնք մ'է այս:

Անցած դարուն սովոր էինք տոհմային հին պատմութիւնը կշռել ազգասիրութեան նժարներով, կախուած երեւակայութեան